

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 09-273/4

Дата: 18.05.2015

ДО:
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ –
ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

РЕЗИМЕ

Ревизијата на успешност на тема: Ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија кај Министерството за финансии - Централната единица за хармонизација е спроведена со цел да се даде оценка за ефикасноста и ефективноста на координацијата на развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола во субјектите од јавниот сектор која се состои од подготвување и донесување на законски, подзаконски акти, прирачници и насоки, методологија и стандарди за работа како и хармонизација и надзор на воспоставувањето на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

Ревизијата на успешност е извршена согласно Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2014 година.

Опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување на техники и методологија од страна на ревизијата, даваат основа да го изразиме следниот заклучок:

Координацијата на активностите за развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола кај субјектите од јавниот сектор во Република Македонија е во надлежност на Министерство за финансии - Централната единица за хармонизација.

Со извршената ревизија на координацијата на развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола во субјектите од јавниот сектор на ЦЕХ, констатиравме дека донесени се законски, подзаконски акти, прирачници и насоки, методологија и стандарди за работа, направени се обуки на вработените во ЦЕХ како и вработените во

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА КООРДИНАЦИЈАТА НА РАЗВОЈОТ,
ВОСПОСТАВУВАЊЕТО, СПРОВЕДУВАЊЕТО И ОДРЖУВАЊЕТО НА СИСТЕМОТ НА
ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО СУБЈЕКТИТЕ ОД ЈАВНИОТ
СЕКТОР**

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ – ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

субјектите од јавниот сектор, што упатува на констатацијата дека **се преземени потребните активности** за пропишување и донесување на рамката за воспоставување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола.

Согледувајќи ја улогата, значењето и придобивките од овој систем како и констатацијата дека системот на ЈВФК е подложен на постојано усогласување и прилагодување, создавајќи услови за децентрализирана одговорност и воспоставување на функционална независна внатрешна ревизија, надлежното министерство има потреба од преземање на дополнителни активности во делот на преиспитување на постојните законски одредби, донесување на подзаконските акти и воспоставувањето на супервизија на квалитетот на ФУК и ВР. Преземените активностите ќе ја зголемат ефикасноста и ефективноста на координацијата на активностите, што ќе придонесат за развој, воспоставување, спроведување и одржување на системот на јавна внатрешна финансиска контрола во субјектите од јавниот сектор.

Од ревизорските активности кои ревизорскиот тим ги спроведе во Министерството за финансии - Централна единица за хармонизација, произлегоа две значајни подрачја во делот на функционирањето на овој систем и тоа:

1. Подготвување и донесување на подзаконски акти, прирачници и насоки.
2. Хармонизација и надзор на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

Периодот кој беше опфатен со ревизијата на успешност е 2013 година и тековната 2014 година.

Од утврдените ризици во текот на ревизијата, произлегоа заклучоци, кои се основа за изготвување на ревизорска програма на активности. Ревизорската програма опфати активности за обезбедување на доволно комплетни и релевантни докази од Министерството за финансии, врз основа на кои се снимат состојбата и се донесоа заклучоци во рамките на поставените ревизорски цели.

Состојбите кои се прикажани во Нацрт извештајот се резултат на применетите постапки на ревизија со цел постигнување на објективна и реална оценка за ефикасноста и ефективноста на координацијата на развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола во субјектите од јавниот сектор, нивна анализа, утврдување на причините за постојната состојба и креирање на јасни и реални препораки по кои надлежните лица треба да постапат.

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА КООРДИНАЦИЈАТА НА РАЗВОЈОТ,
ВОСПОСТАВУВАЊЕТО, СПРОВЕДУВАЊЕТО И ОДРЖУВАЊЕТО НА СИСТЕМОТ НА
ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО СУБЈЕКТИТЕ ОД ЈАВНИОТ
СЕКТОР**

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ – ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

Од целокупниот опфат и доказите кои ги обезбедивме по пат на спроведените техники и методологија, ревизијата ги констатира следните состојби:

- Развојот на системот на ФУК и ВР во јавниот сектор во Република Македонија системски е отпочнат со донесување на Стратегиите за развој на јавна внатрешна финансиска контрола во РМ, и тоа за периодот од 2006 до 2008, 2010 до 2012 година и 2015 до 2017 година.
Во наведените стратегии дефинирани се мерките и активностите потребни за зајакнување на финансиската контрола во јавниот сектор на Република Македонија, преку имплементација на веќе дефинираниот оперативен модел на ЕУ за јавна внатрешна финансиска контрола, кој претставува комбинација на раководната одговорност и функционално независна внатрешна ревизија и нивна хармонизација;
- формирана е Централна единица за хармонизација како организациона единица во рамките на Министерството за финансии, надлежна за координација на активностите за спроведување и развој на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор;
- во текот на 2011 година формирани се Комитет за финансиско управување и контрола и Ревизорски комитет како консултативни тела, заради координација на активностите за прашања поврзани со ФУК и ВР и за нивното функционирање донесени се деловници за работа. Во март 2015 година одржана е петтата седница на комитетите, при што е изготвена Информација за состојбата на ФУК и ВР и мерки за понатамошен развој;
- за воспоставување на ФУК и професионално извршување на внатрешната ревизија донесени се меѓународно прифатените стандарди, како и поголем број на подзаконски акти од областа. Констатиравме дека со донесувањето на законската, подзаконската регулатива како и методологија за работа во областа на ФУК и ВР, создадена е добра основа за систематски развој на управувањето во јавниот сектор во РМ;
- согласно одредбите на ЗЈВФК, ФУК се воспоставува кај буџетските корисници од законодавната, извршната и судската власт, фондовите, ЕЛС и градот Скопје, при што изоставени се јавните претпријатија како субјекти кои се должни да воспостават систем на ФУК. Од друга страна Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор се однесуваат на сите субјекти од јавниот сектор вклучително и јавните претпријатија;

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА КООРДИНАЦИЈАТА НА РАЗВОЈОТ,
ВОСПОСТАВУВАЊЕТО, СПРОВЕДУВАЊЕТО И ОДРЖУВАЊЕТО НА СИСТЕМОТ НА
ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО СУБЈЕКТИТЕ ОД ЈАВНИОТ
СЕКТОР
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ – ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА**

- при воспоставувањето на ФУК и ВР помалите буџетски корисници и помалите единици на локалната самоуправа, се соочуваат со потешкотии при исполнување на барањата утврдени со ЗЈВФК и подзаконските акти, поради недостиг на материјални и човечки ресурси;
- констатиравме дека ЦЕХ обезбедува поддршка во спроведувањето на системот на внатрешните финансиски контроли кај сите буџетски корисници, преку координација и хармонизација на активностите поврзани со развојот и спроведувањето на овој систем во јавниот сектор во Република Македонија. Со Стратегијата за развој на јавната внатрешна финансиска контрола во Република Македонија за периодот од 2015 до 2017 година предвидено е започнување на активностите за супервизија на квалитетот на системот на ФУК и квалитетот на работењето на ЕВР во субјектите од јавниот сектор, со која активност ќе се зајакне ефективноста на ЦЕХ, за што се наметнува потребата од формирање на посебна организациона единица за вршење на наведените активности на супервизијата;
- ЦЕХ во периодот од 2009 до 2013 година, во соработка со земјите од ЕУ, има организирано повеќе обуки за субјектите од јавниот сектор, се одржуваат работни средби, при што континуирано се даваат насоки за преземање на потребните активности за воспоставување, развој, спроведување и надградба на системот за ФУК и ВР, се врши размена на искуства, знаења, се презентираат потешкотиите и слабостите при имплементацијата и се предлагаат соодветни решенија во согласност со стандардите и примерите на добрите практики од спроведувањето на овој систем, со што ЦЕХ ефикасно ја извршува својата координативната улога;
- постапката за начинот на спроведување на обука и условите за полагање на испит за овластен внатрешен ревизор во јавниот сектор детално е наведена во ЗЈВФК. До отпочнувањето на националната сертификација и донесувањето на Програма за спроведување на обука и испит за овластен внатрешен ревизор во јавниот сектор, во тек е меѓународна сертификација на внатрешните ревизори. Преку реализација на проектот на ЕУ за обука на внатрешни ревизори од јавниот сектор до сега е извршена меѓународна CIRFA сертификација на 45 внатрешни ревизори и 23 сметководители;
- ЦЕХ секоја година до Владата на Република Македонија доставува Годишен извештај за функционирање на системот на ЈВФК, во кој се известува за спроведените активности, тековната состојба и идните насоки за развојот на овој систем. Составен дел на извештајот се поединечни заклучоци за идните

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА КООРДИНАЦИЈАТА НА РАЗВОЈОТ,
ВОСПОСТАВУВАЊЕТО, СПРОВЕДУВАЊЕТО И ОДРЖУВАЊЕТО НА СИСТЕМОТ НА
ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА ВО СУБЈЕКТИТЕ ОД ЈАВНИОТ
СЕКТОР**

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ – ЦЕНТРАЛНА ЕДИНИЦА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЈА

активности кои субјектите треба да ги преземат со конкретни рокови за постапување и известување.

Во насока на подобрување на утврдените состојби, ревизијата даде препораки со цел преземање мерки за надминување на истите. Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон подобрување на координацијата на активностите за развојот, воспоставувањето, спроведувањето и одржувањето на системот на јавна внатрешна финансиска контрола кај субјектите од јавниот сектор во Република Македонија.

Не се примени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор заведен под број 09-273/2 од 09.04.2015 година.